СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XL. Ч. 111. — Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 13 травня 1932. — VOL. XL. No. 111. Jersey City, N. J., Friday, May 13, 1932. — THREE CENTS.

ДОМАГАЮТЬСЯ МІЛІЯРДІВ НА ДОПОМОГУ БЕЗРОБІТНИМ

ВАШИНҐТОН.—Демократичний провідник у сенаті, сенатор Робинсон з Аркензо, пропонує видачу державних бондів на суму $2,300,000,000 з тим, щоби гроші були вжиті на позички стейтам і містам для допомоги ліквідації безробіття.

Сенатор Вотсон, провідник републиканців, заявився проти цього проекту.

ЗГИНУЛО ДВОХ ЛЮДЕЙ ПРИ СПУСКАННЮ ДИРИЖАБЛЯ НА ЗЕМЛЮ.

КЕМП КЕРНІ (Каліфорнія). — Дирижабль „Акрон" прилетів по чотириденнім перелеті з Лейкгорст до Каліфорнії, щоби взяти участь у маневрах американської фльоти на Пацифіку. По дорозі мав „Акрон" дуже злу погоду. Через сильні вітри не міг навіть осісти на землю. Коли прибув до Кемп Керні, то пробували стягнути його на землю і спустили линву. Жовніри, яких призначено до помочі, вхопили за линву і хотіли її прикріпити. Та великан порушився і піднісся вгору та потягнув линву з людьми. Многі з них сейчас позлітали і тяжко потовклися, а три піднеслися ще вище вгору. Два з них, а то молоденькі хлопці Роберт Едвол і Нітель Гентон, злетіли на землю і згинули на місці, а третій залишився на линві й держався її дві години, заки його виратувано.

Цій воздушній трагедії приглядалися яких 10,000 людей. Плакали і мліли не тільки жінки, але навіть досвідні воєнні ветерани, котрі заглядали неваз смерти в очі. Так трагічно виглядала ця катастрофа.

ДЕФІЦИТ ВИНОСИТЬ ПОНАД $2,500,000,000.

ВАШИНҐТОН.—Уряд видає кождого дня більше грошей, ніж має прибутків. Наслідком цього буджетовий дефіцит збільшується з кождим днем і вже тепер виносить понад $2,500,000,000. У порівнанню з минулим роком видатки збільшилися на $661,964,000, а приходи змаліли на $891,519,000.

СЕНАТОРИ ЗА ПИВО.

ВАШИНҐТОН. — Десять демократичних сенаторів видали заяву, в якій заявляються за узаконення 2.75% пива і його оподаткування, щоби в той спосіб дістати $500,000,000, потрібних на боротьбу з безробіттям.

РЕПУБЛИКАНЦІ ЗАХВАЛЮЮТЬ СИСТЕМУ БРЕТА.

ВАШИНҐТОН. — Републиканські лідери схиляються до того, що 18 поправку можна би цілком добре замінити системою Брета, яка контролює продажу алькоголю державою. Та система є впроваджена в Швеції. Її представляв у сенатськім комітеті американський посол до Швеції. З того виносить, що він мусів мати на це дозвіл від свого уряду, а це знову вказує, що й урядові кола склонні до якоїсь реформи прогибіції.

ІСЛЯНДІЯ ХОЧЕ КІНЧИТИ З ПРОГИБІЦІЄЮ.

РУКЯВІК (Ісляндія). — Ісляндія являється сьогодня одиноким краєм поза Злученими Державами, де існує прогибіція. Та й тут уже повзято в парляменті кроки, щоби її знести і дозволити на продажу алькогольних напитків у певних льокалях і в певних годинах.

МЕКСИКО ЩАСЛИВЕ НА ДІТИ.

МЕКСИКО СІТІ. — В місті Мексико Сіті є понад 100 жінок нижче 20 років віку, які мають по шестеро дітей. А далі є 58 жінок у віці між 20 і 30 роками, котрі мають по 11 дітей і більше. І є 6 матерей, у віці між 30 і 40 роками, котрі мають по 16 дітей і більше.

ОБЄДНУЮТЬСЯ ДО БОРОТЬБИ З КОМУНІСТАМИ.

ЛІМА (Перу). — У звязку з недавнім бунтом моряків на двох военних кораблях, спричиненім большевицькою агітацією, военний суд видав уже 8 засудів смерти, а 26 дальших провідників бунту ждуть ще засуду. Крім того арештовано коло 100 осіб, членів партії „Апра", яку вважають філією московського інтернаціоналу.

Разом з тим уряд Перу зачав дипльоматинні переговори з іншими державами Полудневої Америки в справі спільної акції проти большевицької пропаганди. Уряд каже, що московські агенти хочуть підняти революцію в цілій Полудневій Америці, а своє твердження спирає на сконфіскованих документах, які виказують звязок місцевих комуністів з Москвою. Таке подає д-р Альберто Розель, міністер справ заграничних республики Перу.

ПРОТИ РАДОВИХ ВОД.

НЮ ЙОРК. — На конференції лікарів і радових знавців стверджено, що т. зв. „радові купелі" є небезпечні. Візвано всіх тих, що їх уживали, щоби піддалися тонким лікарським оглядинам.

ЧИТАННЯ КНИЖОК ЗБІЛЬШАЄТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — З центрального будинку публичної бібліотеки при 42 улиці й 5 авені користали в минулім році 4,179,324 людей, себто на 3 і пів процентів більше ніж у 1930 р.

ДБАЮТЬ ЗА ГОЛОДНИХ У ПАЛЕСТИНІ.

Нюйорські сіоністи влаштували лонч на 2,000 осіб, який коштував 99 центів від особи, а якого властиві кошти винесли 9 центів на особу. Дохід пішов на видачу 20,000 обідів голодуючим Жидам у Палестині.

ФАЛЬШУЮТЬ ПІДПИСИ.

Останніми часами в Лодзі вплинуло до будівничої інспекції багато будівничих планів. Ці пляни були підписані прізвищами відомих інжинірів. Виявилося, що всі ці підписи були фальшиві. Арештували багато авторів, фальшивників підписів.

ЧИ НЕ ПОЧНЕМО ЗНОВУ ЧУМАКУВАТИ?

Кремянецькі купці вивозять збіже і муку до Бродів і Львова підводами, бо залізнича товарова тарифа зависока. Напр. до Бродів перевіз залізницею 100 кг. ваги разом з доставою до стації і магістратським податком коштує 1.60 зол., а підводою 1.10 зол. Таксамо підводами доставляють товари з Рівного до Кремяниця. Не диво, що залізниця дефіцитує, а ми вертаємось до чумацьких часів.

ПРАКТИКИ КЛІМАТИЧНОГО УРЯДУ.

Дня 13 березня ц. р. уладила Філія Карпатського Лещетарського Клюбу у Ворохті лещетарські змагання у скоках. Змагання мали відбутися на скочні кліматичного уряду, що належить до громади. Змагуни умаіли скочню смерчичною, обвели жовто-блакитними хоругвками, вивісили національну відзнаку, так, що все мало дуже торжественний вигляд. Це не подобалося Управі Кліматичного Уряду, яка повідомила поліцію, а ця наказала зняти все зі скочні. Рівночасно Кліматичний Уряд повідомив, що ніколи вже не визичить скочні українським змагунам, тому, що вони використовують її на політичні виступи.

САМОГУБСТВО ЛІСНИЧОГО.

В кольонії Лопатня біля Сильного, пов. Луцьк, на подвірю надлісничого Вішневського застрілився лісничий Гоппе з Сильного, родом з Познанщини. Лишив дити та рахунки з просьбою урегулювати борги. Причина самогубства невідома, але кажуть, що до того його, інтелігентну людину, змусила гнила атмосфера, яка його окружила, а якої він не розумів. Покійний, хоч Поляк, дуже добре відносився до наших селян і часто їм помагав. Був людиною, що привикла шанувати право, та розумів слушні змагання Українців. І тому трагічна смерть його серед місцевого населення окоплиці села Сильне викликала жаль.

ВЕЛИКА БОЛЯЧКА.

Оприч Ковля ще в Острозі задержалась рогачка, яка для селян є великою болячкою: кожного селянина, що везе в місто щонебудь на продаж, зупиняють на рогачці і стягають 20 грошів. Звичайно буває, що селянин не має ані гроша, то тоді списують протокол і за пару тижнів приходить судовий наказ на 11 зол. 60 грошів. Як бідний селянин не крутиться — мусить платити.

УКРАЇНСЬКА ГОДИНА НА РАДІЮ В РОЧЕСТЕР.

В понеділок, 16. травня, в годині 9.45 до 10-тої вечером Українська Мандолінова Оркестра під проводом Л. Сорочинського відограє свою програму з рочестерської радіостації W. H. A. M.

Солістка Марія Климців, сопран; при піяні Стела Климців.

ПОКАРАЛИ УЧНЯ ЗА ВЖИВАННЯ НАЗВИ „ПІДКАРПАТСЬКА УКРАЇНА".

Чеський часопис „Пражскі Вечерни Ліст" подає таку новинку: Василь Глочурак, 19-літній ученик берегівської гімназії, вислав минулого року кілька листів, подаючи місця призначення, що вони лежать на Підкарпатській Україні. На відклик державного обвинувача відбулася друга розправа в Окружному Суді в Кошицях, який присудив Глочуракові 15 днів тюрми, вважаючи його вчинок — тенденційним. Глочурак відкликався до Найвищого Суду, але цей потвердив присуд другої інстанції. Проте здекшим тюрму та доручив першій інстанції рішити про можливе завішення присуду.

ДИВОВИЖНІ ВАРТИ.

У Глубічку, пов. Борщів, як і по інших наших селах, по межи українськими й польськими парубками приходило нераз до гострих сутичок. Останнім часом українські парубки потурбували трохи одного Поляка підчас „дискусії" з стшельцами, що робили на свої цілі збірку по селі, збили їм кілька зібраних яєць, і вкінці хтось там крикнув трохи гостріше на місцевого учителя-україножера, щоби не вчив в українські свята. Усе це скваліфікував борщівський староста як незвичайно каригідні вчинки, а на українську громаду Глубічка наложив оборзок виставляти кожної ночі по 6 вартівників, що мають відповідати за публичний спокій, безпеку й порядок. Що ночі 6 Українців мусять мерзнути на морозі, а тимчасом Поляки сплять собі під перинами, бо на думку пана старости, „оні заховуйон сен берне".

ПРОДАВАВ НА ЯРМАРКУ СВИНА.

На ярмарку в Здунській Волі, біля Варшави, селянин Петришковський привіз із собою 18-літнього третього наймолодшого сина, щоб його продати. Ціна — 50 злотих. І купець уже був трапився. Але поліція, довідавшись про це, не допустила до цієї трансакції.

СВЯТОКРАДЕЦЬ ПРОБИВ СОБІ ЖИВІТ.

У селі Невірові, біля Вильна, три злодії закрадалися до каплиці. Хтось їх сполошив. Вискакуючи вікном, один з них упав на залізний тин і пробив собі живіт. У важкому стані відвезли його до лічниці.

НЕДУГА, ЩО СПРИЧИНЮЄ ЛИСІННЯ.

В гірських околицях Альбанії появилася нова епідемічна форма красухи. (шкарлятини). Ця недуга спричинює повну затрату волосся.

АВАНТУРИ В РУМУНСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ.

З Букарешту повідомляють, що на засіданню румунського парляменту посол Сінґер вісав уряд до інтервенції в справі студентських заворушень у Букарешті і Яссах, вказуючи на те, що в Яссах студенти здемолювали місцеву синагогу й повибивали шиби у жидівських домах і склепах. Підчас його промови кинувся на нього посол Робу, який його чинно зневажив і хотів викинути Сінґера з трибуни. В палаті зчинився великий гамір, наслідком чого засідання замкнено.

ВЛАСНИК БАНКУ У ВАРШАВІ ОБМАНЕЦЬ.

У Варшаві Станислав Квінто заложив банк. Цілий рік інтерес ішов добре. Але недавно банк оголосив свій упадок. Тоді до влади почали напливати доноси на Квінта, що він є обманець. Найтяжчим ударом для Квінта було таке: Один реемігрант із Шікаго, Мончинський, повірив Квінтови 80 тисяч амер. долярів. Квінто намовив Мончинського, щоби він зложив тусуму до банку на прізвище якогось Пйотрковського, а тоді не буде платити високого податку. Перед ліквідацією банку Мончинський заждав, щоби йому звернули 80 тисяч долярів. Банкир відмовив йому, бо виритель є Пйотрковський, а не Мончинський. Квінта арештували. Ведеться слідство. Його спільник, щоби не впасти в халепу, втік до Парижа.

ЖАХЛИВА РОДИННА ТРАГЕДІЯ.

В Єні (Німеччина) трапилася страшна родинна трагедія, якої жертвою впало 7 осіб. Радник Найвищого Краєвого Суду, Мойрер, у приступі божевілля застрілив свою дружину, двоє малих дітей, батьків своєї дружини і сусідку, що припадково була в мешканні радника. Після такого жахливого вбивства Мойрер влучним стрілом відобрав собі життя.

ГИДКИЙ ЗЛОЧИН.

Селянин Константин Венцкович із села Кервизна, яновської гміни (коло Вильна), допустився гидкого злочину. Бажаючи по смерти батька заволодіти спадком, систематично отруював аршеником свою сестру Олену й брата Адама. Сестра незабаром умерла. Брат, підозріваючи, що його отруять, перестав їсти в хаті брата. Тоді Константин замкнув його до пивниці. І те, що Адам несподівано шез, занепокоїло сусідів, які повідомили поліцію. Поліція підчас ревізії знайшла сховзного напів живого Адама, якого відставили до лічниці. Експертизою тіла Олени виявила, що й вона померла від отруї аршеником. Константина Венцковича і його жінку арештували й посадили в тюрму.

ЯК ПОБАЧИВ ЕКЗЕКУТОРА— ПОВІСИВСЯ.

У Польщі в селі Гожехово, пйотрковського повіту, селянин Антін Міхалек не міг був заплатити податку. Цими днями мала відбутись у нього екзекуція рухомого майна. Коли Міхалек побачив здалека, що надіжджає екзекутор, утік до хліва й там повісився.

МУСИТЬ ПРИЙТИ РЕВІЗІЯ МИРОВИХ ДОГОВОРІВ

КОЛИ ЦЕ НЕ СТАНЕТЬСЯ, ТО ВВЕСЬ СВІТ ОБЕРНЕТЬСЯ В ХАОС, КАЖЕ БРІНІНҐ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Канцлер Брінінґ виголосив у райхстагу довшу промову про міжнародній та внутрішній стан Німеччини. В промові він також торкнувся становища інших держав. З особливою категоричністю Брінінґ заявив ще раз, що Німеччина не може, а тому й не буде далі платити репарацій. Навіть у буджет державних витрат Німеччина тепер не внесла репарацій.

Брінінґ твердить, що питання репарацій, міжнародніх боргів та обмеження зброєння тісно звязані між собою. Лише при радикальному рішенню справи репарацій та міжнародніх боргів у напрямі повної їх ліквідації можна буде говорити про обезброєння держав, чи про обмеження їх зброєння. Ті страшні тягарі, які накладають на ріжні держави міжнародні воєнні борги, а на Німеччину репарації, унеможливлюють економічно-фінансове оздоровлення світа. Довше затягування економічно-фінансової кризи приведе неминучо ввесь світ до політичного хаосу.

Особливо рішучо Брінінґ критикував противників його уряду, правих і ліви. Він заявив, що кожну конструктивну критику прийме з задоволенням, але з критикою лише для критики та з іншими політичними інтригами він буде боротися зі всією силою. Його промову старалися перебити гітлерівці та комуністи, але Брінінґ не звертав на них уваги й не вступав з ними в полеміку.

АРЕШТИ ЧУЖИНЦІВ У ФРАНЦІЇ.

НІЦА (Франція). — Французька поліція перевела ревізію в помешканнях чужинців й арештувала кількох Росіян. Поліція не говорить, кого вона арештувала, як також не подає причин ревізій та арештів, або вислідів своїх пошукувань. Можна лише здогадуватися, що ці арешти звязані з убивством президента Думера. Поліція почала ревізії після того, як вона знайшла деякі цікаві для неї дані в багажі Росіянина Дебруара. Цей Росіянин мав радянський пашпорт, а поліція має відомости, що він був большевицьким шпигуном у Персії.

Дебруар раніше стрічався часто з Ґоргуловом, убийником президента Думера. Остаточно признано, що Ґургулов умово нормальний. Він плянував також замахи на життя Ґінденбурґа, президента Масарика й, каже, на життя Леніна.

ГРОЗЯТЬ ІРЛЯНДІЇ ЕКОНОМІЧНИМИ РЕПРЕСІЯМИ.

ЛОНДОН (Англія). — Секретар доміній Томсон повідомив в імени британського уряду президента Ірляндії Імона де Валєру, що коли ірляндський уряд не присягне на вірність англійському королеви, то Ірляндія буде позбавлена права безмитної торговлі з Англією. Тепер Ірляндія користується правом вільної торговлі з метрополією нарівні з іншими кольоніями та домініями Великої Британії.

ПОВНА ЕВАКУАЦІЯ ШАНҐАЮ.

ТОКІО (Японія). — Уряд рішив якнайскорше вивести всі свої війська з Шанґаю. Цим Японія думає показати світови своє бажання жити в дійсному мирі з Китаєм. Уряд каже, що війська, які будуть тепер виведені з Шанґаю до Японії, стоятимуть увесь час в повній боєвій поготівлі, щоб в конечній потребі їх можна було знову вжити для захисту інтересів Японії та її громадян.

МОЖЛИВО, ЩО ПЕНЛЄВЕ БУДЕ ПРЕМІЄРОМ ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ (Франція). — В поінформованих політичних колах кажуть, що лідер абсолютної парляментарної більшости, Ерйо, не відважиться повторити свій невдалий експеримент з чисто соціялістичним урядом. Він тепер не візьметься до сформування виключно соціялістичного уряду, а скорше згодитися на коалицію соціялістів, лібералів та помірковання націоналістів.

На чолі такої коалиції може стати бувший премієр, визначний політик і вчений, Пенлєве. В уряді Пенлєве Ерйо візьме теку міністра справ закордонних, соціяліст Кайо — міністра фінансів, теперішній премієр Тардє — міністра земельних справ, а сам Пенлєве — міністра оборони.

ЗНОВУ ВІДВОРОТ ВІД КОМУНІЗМУ.

МОСКВА (СССР). — Радянський уряд робить дальший відворот від свого комунізму. Новим урядовим декретом дозволено вільну продажу молока, яєць, чаю й деякої одежі. Заборона лишається далі на масло, муку, хліб, оселедці, мясо, тютюн і т. п.

Та навряд чи дозвіл на вільну продажу деяких харчів і краму багато пособить справі, бо тепер усього бракує для задоволення потреб населення, а крім того у вільній продажі ціни на все такі високі, що годі докупитися.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates:

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзи Сіті і Заграницею:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свобода": Montgomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

БІЛЬШЕ СВІТЛА НА КЕНТОКІ!

З копальняного дистрикту в південно-східній частині стейту Кентокі, де від довшого вже часу ведеться завзята боротьба між майнерами і підприємцями та їх наємниками й прихильниками, приїхала нарешті група дослідників, яка не зазнала там ніякої зневаги. Чотири пастори, що представляють комітет 21 нюйорських пасторів, відвідали дистрикт, дістали гарне принятя, говорили з урядниками, священиками, горожанами, власниками копалень, з майнерами і робітничими провідниками.

Пастори виїхали на запрошення уряду одного повіту. Поїздка, видно, була аранжована, щоби затерти непідхлібне для дистрикту враження, яке викликало трактування інших груп, котрі їздили туди на оглядини умовин. Всі ті попередні групи зазнали грубих зневаг та не мали можности приглянутись умовинам. Грубі лайки, образливі читання „декцій", арешти, побої, якими частовано студентів, професорів, газетярів, за те тільки, що вони зважилися на розслід умовин, мусіли викликати вражіння, що в майнерському окрузі діється щось дуже негарного, коли відповідальні за заряд округа чинники вважають за відповідне не пускати „чужих" поглянути на те, що там діється. Адже так заховується всякий, хто почувається винуватий у грубім поведенню. Так заховувалися большевики супроти чужих газетярів. Так заховувалися Поляки в часі „пацифікації".

Щоби затерти це враження, урядники майнерського дистрикту хопилися старої московської системи, практикованої ще за царици Катерини її любовником Патьомкіном, а нині перенятої большевиками. Запрошується групу консервативних людей, дається їм гарне принятя, витається їх, тощо. Очевидно, умов з ними не робиться. Просто ждеться, що людина з „чемности" чи з „вдячности" за гарне принятя напише й скаже те, чого від неї ждуть ті, що давали принятя.

Делегація нюйорських проповідників ще не оголосила публично свого рапорту зі своєї подорожі. Одначе вона вже дала натяк на те, що бачила й чула в Кентокі не лише бенкетові промови. Делегація заявляється за те, щоби сенат Злучених Держав вглянув в умовини в Кентокі, розслідив їх всесторонно та сказав публично своє слово про це. Делегація натякає, що вона чувала про неодно нарушення свободи в окрузі та що само слідство сенату причиниться до привернення свободи й запобіження зловживанню влади й сили урядниками, й сили приватними підприємцями.

ПЕРЕСТРІЙ ШКІЛЬНИЦТВА В ПОЛЬЩІ

Приватні школи в новому законі.

Коли держави Антанти списували мирові преліміпарі у Версалю, то передбачували, що деякі держави при найкращій волі не будуть могти йти на руку тим маленьким національним відломкам, які попадуть у склад даних держав, у тіпеканні їхньої національної культури. Тому в цей договір вписали постанови про права т. зв. „меншин". На підставі цих прав меншини можуть творити свої **приватні школи** власними силами й під власним національним доглядом. Ці постанови мусіла приняти й Польща та поставити їх у свою конституцію.

Для нації, яка має свою державу, приватні школи не мають особливого значіння. Вони служать хіба до помочі змаганням держави в поширенні освіти на найширші верстви, або як досвідні школи. Але для націй, які ще не мають зорганізованого національного організму, приватні школи мають великанське значіння. Ці школи виповнюють усі прогалини, справляють ті занедбання, яких допускаються держави супроти чужих націй, що опинилися в чужому державному тілі. Для такої нації, як наша, приватна школа є одинокою національною школою з усіми її виховними цінностями.

Колиб обговорюваний уже закон про державне шкільництво не торкався також приватного шкільництва, то український нарід міг би ще великанськими труднощами оминути ті небезпеки, які грозять його молоді, а тимсамим — його власній національній будучности. Але польський уряд подбав у своїй „дбайливости" й за приватне шкільництво. Ухвалений в тій справі закон безперечно вимірений проти шкільництва національних меншин, що живуть у Польщі, **а в першій мірі проти широко й пляново розбудованого приватного українського шкільництва.**

Ухвалений польським соймом закон про приватне шкільництво має обовязувати з днем оголошення на цілій території Польщі, за виїмкою шлеського воєвідства. На підставі того закону приватну школу може основати польський горожанин, який крім заяви про те, що придбає відповідну домівку, що вивінує школу як слід, що буде мати засоби на її удержання, — має також предложити „писемне стверджения покликаної до того державної влади, що той, який прохає дозволу, повсюдився бездоганно під моральним оглядом та у відношенні до держави". Ця постанова ставить до основника приватної школи такі вимоги, яких не ставить держава до ніякого свого „обивателя". Держава застерігає собі право розвязати школу, якщо в цій школі між іншим — „навчання або виховання відбувається в нельояльному для держави дусі, або **коли школа не протиділа успішно шкідливим впливам на молодь під виховним оглядом"**. Яке тут широке поле до надужитъ! Бо хто має стверднти це, чи школа „льояльна", чи ні? — Тасама денажвна влада, яка завсіди закине школі, що вона „успішно не протидіялала" шкідливим впливам на молодь, коли треба буде розвязати українську приватну школу! Це властиво навіть нічого нового. Польська держава вже це виконувала, коли от хочби в часі звісної пацифікації розвязувала приватні школи, удержувані товариством „Рідна Школа". Але тоді ми уважали це за надужитя влади й за кривду. Тепер закон санкціонує таке поступования влади.

Директором або вчителем приватної школи може бути тільки **„бездоганний" (неска-зітельни) польський горожанин.** Значить — фактичними наставниками над учительством хоче зробити держава— **поліцію**, бо навіть з учителя зробити цивільного поліцая, коли він має „успішно протидіяти" „шкідливим впливам на молодь". Такої постанови не знає ніяка держава. Вона саме найгірше небезпечна для наших приватних шкіл, які удержує „Рідна Школа". Ця постанова буде найбільше дошкульним орудлям влади проти „Рідної Школи". Вже й до тієї пори мали ті школи чимало клопотів із закидами з боку влади про „шкідливі впливи"; вже й тепер наставала влада, щоби цього чи того директора, або вчителя звільнити зі служби. Але в багатьох випадках „Рідна Школа" добилася зміни такого незаконного рішення. Тепер зможе влада сказати: „Ми по закону"...

На цьому місці слід справити неточність, яку подала американська „Народна Воля" в дописі львівського кореспондента (Подільського). Там сказано: „Новий проект відбирає (по російським зразкам) від Товариства „Рідна Школа" право закладати нові школи. Нема в цьому постанови, що товариство може закладати школи, лише може це робити поодинокий громадянин — фізична особа (параграф 2) — яка"... і т. д. Це невірне. Навпаки, на підставі того закону „Рідна Школа" не тільки **може** основувати нові школи, **але навіть при цьому звільнена від якихнебудь доказів про льояльність чи „незказітельность"**. Бо ось що говорить стаття 11: „Постанови цього закону мають анальогічне застосування до шкіл (наукових і виховних установ), **що їх засновують або удержують зареєстровані товариства й фонди, при чому постанови точки 4, статті 2 до них не відносяться".** А ця точка 4-та саме говорить про обовязок основника — предложити писемний доказ бездоганности і т. д.

Наміри закону аж надто ясні: річ у цьому, щоби знищити всяку незалежну школу меншин, також і приватну, щоби прогнати національного духа з української школи, яку громадянство удержує своєю напругою і своїм коштом, знищити і в цій приватній школі всякий культ національної окремішности. Коли референт того закону боронив його, мовляв: без нього держава не могла би тримати руки на **живчику** виховання, то посолка М. Рудницька відповіла, що метою того закону є не на живчику виховання тримати руку, **а вхопити його за горло!**

Ще заки цей закон прийшов під обраду сойму, то **знаці, польські вчителі,** заявили, що постанови цього законопроекту шкідливі, хоч би тому, що відбирають громадянству ініціятиву.

Дискусія над цим законом була в соймі незвичайно інтересна. Між іншим — соціялістичний посол Чапінський сказав, що законопроект про приватні школи можна прирівняти до фашистівського в Італії та большевицького в Росії Але між ними є та різниця, що одні й другі мають ідеологію, а уряд Польщі не має ніякої ідеольогії. Одначе — це пересада: польський уряд має одну ідеольогію, а саме — перетопити всі національности, які живуть під Польщею, в одну, в польську!

Вшехпольський посол Стронський підносив, що цей проект не сміє стати законом, хочби тільки з огляду на польські меншости в Прусах, Литві й Лотві. Він сказав, що хоч Німеччину не обовязує закон про охорону меншостей, то всеж Німці оставляють Полякам, які живуть у Німеччині, далеко більші свободи.

Супроти таких законів, виміряних на загладу нашої будучности, стають перед українським громадянством такі завдання, які можна буде виповнити тільки при найбільшій напрузі всіх животних сил цілого українського народу. Відповідну акцію вже й започаткувала „Рідна Школа".

X.

Ніякий культурний нарід не може обійтися без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітнього апарату, а в мішаній — доповнює її занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Скільких більше значіння для бездержавного українського народу має „Рідна Школа" в старому краю! Памятаймо на це!

—o—

Кождий сотик, кождий дятко
Нашій „Рідній Школі" в дар
Це майбутнього завдаток,
Це на ворога удар.

Рідна Школа — наша зброя,
Рідна Школа — це наш щит,
В Рідній Школі — міць героя,
Що неволю поваліть.

—o—

Гріш, що даш на рідні школи,
Не пропащий гріш ніколи.
Вернеться, зросте він згодом
В мільони між народом.

А віддасть його Україні
Молоде те покоління,
Що у рідній вчилось школі
Добувати долі-волі.

ЯК ВИГЛЯДАЄ СЬОГОДНІ СПРАВА ВОЄННИХ РЕПАРАЦІЙ.

Питання воєнних репарацій, що в останньому часі було притихло, стає знову актуальним. Воно є богато важнішим від конференції роззброєнь, бо коли воно буде вирішене, то й самі питання зброєння чи роззброєння дасться скорше вирішити. Коло цього питання посередно чи безпосередно крутиться вся світова політика нинішнього дня. Змагаються з собою два величезні блюки: ревізіоністичний з Німеччиною на чолі й антиревізіоністичний з Францією. Німеччі стремлять до того, щоб вирватися з тісних обіймів Франції, а Франція не хоче їх випустити, зглядно не хоче стратити воєнної ренти, яку примушені платити Німці. Французи й їх союзники рахують, що німецькими репарціями зможуть покрити свої воєнні довги в Америці, або, іншими словами, вони хотять витягнути з виграної світової війни всі можливі користи.

Наслідком такого напруженого положення дійшло було в минулому році до кризи в цілому світі й лише моратоpія Гувера вратувала всіх перед остаточним господарським крахом. В цих місяцях кінчиться реченець моратоpії Гувера, а тому справа репарацій набирає знов актуальности. Німецький канцлер заявив недвозначно, що Німеччина не може й не буде дальше платити репарацій. Слова ці може декому й неприємні, але вони означають тверду дійсність, з якою прийдеться рахуватись побіджникам зі світової війни. Вони є початком цілковитого визволення Німеччини зпід впливів Франції та створення в Европі політичної рівноваги. Який оборот прийме ця справа дальше, сьогодні трудно сказати. Ходять також чутки, що в новому німецькому бюджеті нема вже навіть і згадки про репарації.

Що Німеччина не є в стані дальше платити репарацій, це всякому, хто хоч трохи обзнакомлений з німецьким народним господарством, ясно. Безробіття осягнуло цифру понад 6 міліонів людей. На літо передбачається маленьке відтяження, але воно не вплине на загальне положення. Німецька індустрія працює лише на 30% своєї спроможности. Заграничня торговля утруднена високими цінами та нестійкістю рідних валют. Німецький бюджет перетяжений сумою допомоги безробітним. Все німецьке господарство обложене величезними заграничними довгами. Про величезну кризу в німецькому господарському організмі свідчать і ті трудноші, в яких опинились німецькі великі банки, що тепер не можуть повязати кінців докупи без допомоги держави. Щоб опанувати положення, заведено в Німеччині пів диктатуру, проти якої стоїть дуже сильна опозиція, як це показали недавні вибори президента держави.

Від рішення справи репарацій і звязаних з ними воєнних довгів залежить тимчасова судьба світа. Переобтяження народнього господарства якоїсь країни непродуктивними видатками не дає йому змоги розвиватись, бо ввесь заработлений гріш іде на ці видатки. Вирішення цієї справи, а вправі з тим зброєння чи роззброєння та чи реальности поголосок про недалеку війну, повинні принести найближчі місяці. В звязку з тим вирине справа відновлення порядку на Сході Европи, що в свою чергу прискорить і вирішення української проблеми як остої мира цілого близького Сходу.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

В. Будзиновський.

ЗРУЙНОВАНА ГРОМАДА

(З моїх спогадів).

(8)

Ми зараз мали доказ, що в Дубенку Файт багато-багато значніша і грубо більше поважана парсуна, як посол до парляменту і одинокий в цім судовим повіті адвокат. По нас не вийшов ніхто. Привитати нас... коби був вийшов бодай пес вийта... Ні! По Файта на залізницю вимаширувало пів села!

Чуємо оклики:

„Вже йдуть, вже йдуть!"

„Народ став збігатися з усіх сторін і окружати наш стіл. По хвили чуємо „грум-грум". То машируе повертаюча депутація. Вражений, зібраний перед столом, резступається. Твориться шпалір. Вулицею, окруженний хлопською гвардією, ступає, суне до стола... вгадуємо, що то Файт.

Перед моїми очима живо станув образ тої фалі народу, що перед Великоднем, співаючи в церкві „Хресту Твоєму покланяємся...", зігнувся в каблуку і чолами вдарив об землю. Хіба ще „во время оно" ісповідники віри Магомета хилилися перед калїфом Гарун аль Рашідом так, як ось тепер перед Файтом похилились наперед і майже дві філі хлопів, жінок і дітей! Не диво, що Файт ступав з гордо підненесеною головою, триумфально позираючи на нас. Се справді був триумфальний похід.

„Чи він також створений на образ і подобу Божу?", спитав я шепотом Мозлера, позираючи на Файта. Його лице було клясичним зразком бандита мочимордн. Худий, лице багряне і заприщене; ніс темносиній, борода щетинаста, голова розчіхрана. Якби я з таким зійшовся в лісі, то моя душа була би на рамени.

Файт сів на лавці по другім боці стола просто мене. Покликані Мозлером Січовики обступили стіл так, що собою відгородили мене і Мозлера від окружаючої стіл товпи Дубенчан.

Нараду розпочав Мозлер промовою, в якій пояснив закони і доказував, що такі спори, як спір між Дубенком і Нехелесом за сіножать, розсуджує тільки державний цивільний суд, та що в такім спорі ніяке міністерство, ніяка адміністрація не рішає, хіба що служить судови, даючи йому жандармів до примусового насильного, хочби кровавого виконання судового приказу.

Коли Мозлер промовляв, я ввесь час пильно прирівнався зібраним. Як я потерпав, що прикра правда, сказана „просто з моста", розбісить народ, так і сталося. В очах Дубенчан іскрилася щораз більша злість. Навкруги нас зачало гудіти як в роздразненім вулию. За моїми плечима я почув слова:

„Приїхали, щоби Нехелесови передати нашу сіножать!"

Я бачив, що як добряга правединк буде ще хвилю говорити, то товпа вдарить на нас і невелика наша гвардія з Січовиків не поможе нам. Я схопився і крикнув:

„Я не цілком так думаю, як пан меценас!",

Мозлер, глядячи на мене здивований, замовк. Також замовкло гудіння товпи. Всі задержали духа і ждали, що я скажу. Я зачав:

„Спір між нами, хто в такій справі рішає і хто рішить долю сіножати, вже спізнений і цілком непотрібний. Пан меценас Мозлер каже, що суд. Сталося так, як він хоче, бо саме до суду дав справу Нехелес... Громадяни Дубенка з паном Файтом кажуть, що таку справу рішає міністерство рільництва. Чиж не сталося так, як хоче громада?! Пан Файт дав справу до міністерства і воно скаже своє слово. Покажеться, чия рука сильніша: суду, чи міністерства; покажеться чия правда: пана Мозлера, чи пана Файта.

В цій хвили Файт підвівся, витягнув до мене руку з якимсь папером, кажучи: „Прошу!"

Беру папір (пів аркуша) і розгортаю. На одній боці печать міністерства рільництва і невиробленим почерком написано по німецьки:

„Справа сіножати громади Дубенко".

По другім боці піваркуша стояло тим же письмом:

„Отсим свідчиться, що громада Дубенко передала міністерству петицію в справі громадської сіножати, та що ця справа буде полагоджена корисно для громади".

Під цими словами знов печать міністерства рільництва і нечитний підпис. Між обома печатками була різниця. Одна була подовгаста простокутна, друга округла; одна червона, друга синя.

На першій стороні цей документ міг бути автентичний, бо це була тільки посвідка, що до міністерства рільництва хтось вніс подання в справі сіножати в Дубенку. То могло бути рубрум подання, справді внесеного. Проти цего промовляло бо те, що урядовець подавчого протоколу, хоч на рубрум (посвідці) витиснув печатку, не написав чергового числа подання, ні дати внесення. Друга сторона документу, хоч би печатка була автентична (!), різшучо була фальсифікатом. Ніякий уряд, приймаючи яке подання, не давав посвідки (на рубрум), що подання буде полагоджене корисно для петента.

Ось такий був той документ, котрий так заімпонував жандармам і котрим Файт, підержаний авторітетом жандармерії, укріпив громаду в думці, що його заходи в міністерстві рільництва таки передадуть громаді Нехелесову сіножать. Мозлер, глядячи на папір, мною раз-у-раз обертаний на цей то на той бік, став кричати:

„Це швіндель! Це ошуканство! Це не може бути, щоби який уряд дав таку посвідку. Хто вам таку посвідку змайстрував, пане Файт? Ви самі, чи який інший ошуканець, ваш спільник? Яким правом ви, пане Файт, зробили себе адвокатом в цій справі? Де ваш адвокатський дипльом?"

Файт, маючи за собою військову Настуню з цілою громадою, підвівся і безлично, з кпинним усміхом, відповів:

„Моє адвокатське право і мій дипльом... не там, де у вас, а ось тут!"

Кажучи це, Файт поклепав долонею своє чоло.

Мозлер троха не сказився. Він і на мене глянув сердито. Не знаючи ціли моєї дипльоматії, цебто мого крутійства, лихий був на мене за те, що я не зсолідаризувався з ним і, неначе би забув, чого сюди прийхав; неначе би боявся сказати правду. Чуючи безличну відповідь Файта, Мозлер знов розкричався, та вже звернений до мене:

„Чому ви, пане посол, не хочете сказати вашої правдивої думки? Чому не скажете, що тільки суд має право рішати спори в маєткових справах? Чому не скажете, що пан Файт не має права заступати когось в таких справах? Вже посол і вашим обовязком є сказати все те. Чому не скажете, що той папір пана Файта, то безличний швіндель?

Вже в хвили, коли надійшов Файт, я додумався до того, що як громадї скажемо правду, то з Дубенка живі не виїдемо. Для нашої цілі мені покищо досить було того, що я дістав перед очи документ Файта і добре затямив собі, як той документ виглядає. Я надіявся, що як цей документ покажеться міністерству і судови, або як я посвідчу, що бачив такий документ, то Файт буде самим міністерством і судом здемаскований як ошуканець. Аж тоді, я гадав, громада проврить і згодиться на корисне для неї купно сіножати, або прийме сіножать, куплену за її гроші виділом повітовим.

Міркуючи так, я попід стіл дискретно копав Мозлера в ноги, щоби його перестерегти і спонукати, щоби замовк. Та він так завівся, що, не зважаючи на мої знаки, далі тримав на мене, взиваючи, щоби я громаді сказав усю правду. Аж один Січовик, що стояв за Мозлером і бачив, на що заноситься, шепнув йому до уха:

„Ані слова більше, або ваша смерть!"

(Далі буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

КЛІВЛЕНД, О.

Ювилей оснування Народного Дому.

Клівлендська українська громада обходила в неділю, 17 квітня, двадцятиліття існування Народного Дому. Свято складалося з двох частин: з бенкету, котрий відбувся в суботу вечором, 16-го квітня, в салі Народного Дому і зі святочного концерту, що відбувся в неділю у тій же салі. Тим разом опишу бенкет, який був вже приготованням до святочного концерту.

Рухлива дирекція цього Дому, з інжиніром Петрівським на чолі, хотячи надати ювілеєви більший розмах, уладила в суботу спільну гостину. Енергійному председателеви Нар. Дому помагали щиро усі його співробітники-директори. Особлившу прислугу і поміч виказали йому передовсім адвокат п. В. Куривчак, котрий отворив в лютім офіс в будинку Народного Дому, і його дружина та спільник п. Іван Білинський. А відтак найбільше потрібну і найголовніщу допомогу в уладженню бенкету і в обслузі збраних гостей віддало зажуреному голові Народного Дому клівленське жіноцтво, котре під проводом п. Н. Куривчака, п. Мурая й п. Діїая урядило й обслужило всіх як мога найліпше. На бенкеті явилася вся українська клівленська інтеліґенція і духовенство. З чужих гостей був присутний п. д-р Е. Манкевич, котрий все і всюди бере участь в наших святах, хоть решта наших братів з Закарпаття все ще тримаються осторонь. Крім нього був ще інжинір Американець, п. Мецендорф з дружиною. Присутних гостей привитав інжинір Петрівський, назначивши тостместром адвоката В. Куривчака. Покійний вже о. Лев Левицький поблагословив предложені дари і гості зачали вечеру. Услугували до стола молоді дівчатка. Второпний тостместер доглядав порядку. В слушний час привитав присутних, а відтак попросив до слова о. сов. Л. Левицького. Високопреподобний, на жаль уже покійний бесідник, зі знаною всім енергією і краснорічивістю виказав свою радість з приводу свята і підніс заслуги тих перших працівників, що прибрали для Українців у Клівленді єю національну твердиню. Заразом зазначив, що Народний Дім, борячися з фінансовими труднощами, є все ще таки в стадії неповного розвою.

Слідуючим бесідником був о. І. Запаринюк, який своїми гримкими і краснорічивими словами вказав на значіння й існування Народного Дому, в якім гуртується усе життя клівлендської громади. Він підкреслив, що треба повести в Нар. Домі живу й енергійну працю і заповнити сю будівлю живим життям щирих українських сердець.

По сім для зміни і розвеселення гостей виступили зі соловими танками маленькі, але найліпші танцюристи зі школи п. Авраменка, а то діти п. Ф. Мураля, Василь і Ольга, і маленький Запорожець М. Тремблюк. Їм пригравав на гармонії гром. Гбур. По закінченню тої інтермедії покликав п. Куривчак до слова о. І. Забаву. Бесідник заясував дотеперішню працю і вказав ясно на напрям будучої праці. Він умило навязав нагляднo свої слова до двох релїфів-горорізьб, які пишлються по обох боках великої галі і представляв дві сцени з грецького життя. Один образок представляє бенкет і танці, а другий школу. За тим першим ішов Народний Дім досі, говоряв він, а тепер треба наслідувати отсей другий і ширити з Народного Дому просвіту, знання і науку. Основа під сю працю і пляни вже є.

Покійний о. Л. Левицький представив проект заложення тов. „Бесіда", якого п. Куривчак зістав вибраний головою. Воно має дати Народному Домови потрібний зміст життя.

По річевих і поучаючих промовах всіх трох священників стали забирати слово покликані тостместром присутні наші інтеліґенти і професіоналісти. І так забрав слово кандидат на репрезентанта стейту Огайо, адвокат Е. Малицький, який своєю жвавою і веселою промовою розвеселив слухачів.

Далі говорив п. Іван Тарновський, секретар Українського Банку, котрий влучно підніс потребу частіших таких сходин, які би оживили життя в громаді і притягнули ввесь наш загал до творчої праці для добра українського народу.

Інжинір Мецендорф і його дружина поздоровили по українськи присутних гостей і зложили привіт комітетови свята і дирекції Народного Дому.

Потім пані Куривчак, пані Ольга Романець і п. Іван Волошин відспівали в трійку дві українські пісні.

Присутні були врадувані особливо мельодійним голосом пані Куривчакової, бо вона, хоч вроджена Американка, а так полюбила українську пісню. До того пані Куривчакова навіть обіняла провід нового хору, що повстав при товаристві „Бесіда".

Потім складали привіти основники Народного Дому; п. Павлишин, п. Папа, п. Мураль, наш контрактор, що минулого року вибудував прегарну сцену при Нар. Домі, а далі п. І. Возняк, український атлет, п. Семанюк з Акрон, О., який зготовив смачно вечеру на цей бенкет, а п. П. Головчак, наш знаний усім погребник, подякував щиро тостместрови і комітетови за уладження свята.

Тут вже скінчився бенкет і уряд тостместра.

Председатель Н. Дому, п. інж. Петрівський, забрав кінцеве слово і зложив щиру подяку усім гостям і усім тим, що потрудилися над уладженням і приготуванням цього свята.

Свято закінчено піснею „Не пора".

MANUFACTURERS TRUST COMPANY

HARVEY D. GIBSON, *President*

Member New York Clearing House Association

Member Federal Reserve System

ОБОРОТНИЙ КАПИТАЛ ВИЩЕ $60,000,000

По українськи говорять в отсих установах:

1513 First Avenue, corner 79th Street, New York
122 Bowery, corner Grand Street, New York
55 Avenue B, corner 4th Street, New York
111 Essex Street, near Delancey Street, New York

(Ми приймаємо гроші для пересилки до Торгсина).

NEW YORK, N. Y.

Ukrainian dances in a benefit Musical Program.

The Ukrainian Dancers took part in a benefit Musical Program which was given in the afternoon of May the 5th at the Hotel Astor. This was under the auspices of the Theatre Assembly.

Members of the Ukrainian Dancers Club of New York City which is directed by Vasile Avramenko, gave four numbers. The Cossachock of Podolia was danced by Amelia Popyk and Peter Wischuk; then Peter Wischuk gave a solo the Tchumak, for which he received a warm applause. The Honyviter (Playing with the winds) was performed by Olga Pasichnyck, Stephania Turash, and Amelia Popyk, and the last two pairs in the Kolomeyka (Highland Dance) were again Olga and Stephania with Bernard Petriv and Eugene Patryk. Mr. Michael Herman assembled the children and took charge of them.

Standing in the lobby of the hotel one could see comming along 45th street these youngsters with bright colorful costumes showing from under their top coats; trailing hand bags, and peeping here and there. Where were they going, what was the mission of these children at 2:00 in the afternoon, and why were they not in school? I hardly believe whether they knew that they were hurrying along to show to some one thousand women some of the highly developed Ukrainian dancing, the great culture in us, and disregarding school that noon they rushed to present to another race the lovely customs of their parents.

Analyzing all this, one can hardly express the greatness in our people and in turn must thank Lord O Mighty that the Ukrainians still posses the feeling towards their country and that which is Ukrainian.

K. E. S.

КОМУНІКАТ

СОЮЗА УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕМОКРАТИЧНИХ КЛЮБІВ СТЕЙТУ НЬЮ ЙОРК.

Дня 16. квітня відбулося в Когус, Н. Й., піврічне засідання Екзекутиви У. А. Д. Клюбів, получене з окружною конференцією Клюбів тутешньої околиці: Пополуднева сесія була присвячена справам Екзекутиви, а вечірна — окружній конференції.

Референт виголосив п. Ю. Павчак, головний председатель Союза. На обидвох сесіях порушено богато справ, які округ признав за добрі і приняв. Ті справи представить на інших окружних конференціях і оголосить в обіжнику. Принято статут, рішено створити при організації правнодорадче тіло під контролею організації, і пропагандний комітет, який мав би виготовлювати відчити в українській й англійській мові. Рішено приступити до видань в англійській мові, в яких виясновано би українську справу і розповсюднювано їх по Клюбах, щоби таким способом освідомити нашу молодь у справі інформування чужинців. Постановлено теж поширити Українську Енцикльопедію по Клюбах.

Окружна Конференція Клюбів Великого Нью Йорку відбудеться в поміщенні Українського Демократичного Клюбу під ч. 1274 Ное Avenue, Бронкс, Нью Йорк Сіті, в неділю, дня 29. травня (мая) п. р. в годині 1.30 пополудня. Клюби, приналежні до Союза У. А. Д. К., просятся вислати своїх репрезентантів на означений час. Знову Клюби, котрі ще не є членами організації, зволять зголосити свою участь у конференції, на адресу гол. секретаря:

P. O. Box 284, Cohoes, N. Y.

За Виконавчий Комітет.

Ю. Павчак, председатель;
І. Урбан, касієр;
Д. Зальопаний, секретар.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 6 травня померла **Анна Полянська,** членица Товариства „Вільні Козаки", від. 316 У. Н. Союза в Рочестер, Н. Й. Похорон відбувся дня 9 травня.

Покійна походила з села Лупків, повіт Ліско. Прожила 52 років. До У. Н. Союза вступила в 1911 р. Оставила мужа, пять доньок і трох синів. Як добра українська мати, виховала свої діти в українськім дусі і дбала про їх освіту. Саме найстарший син скінчив гай скул, з чого Покійна була дуже рада.

Щиру Громадянку попрощало наше громадянство та Товариство квітами та громадною участю на похороні. Прибули на похорон знакомі з Оборн, а навіть з таких далеких міст як Елізабет, Н. Дж. Попрощали Покійну достойно як добру матір і патріотичну громадянку.

Хай земля буде їй пером!

В. Гурянський, секр.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15 травня, в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі, при 9-ій і Вуд. ул. А щоб на денний порядку є дуже важні справи до полагодження, то проситься всіх членів явитись на ті збори. Напоминається довгочасних членів прийти і вирівнати свої місячні вкладки, або заявити перед зборами причину неплатення, в противним разі поступить після статута. — Дука Благітка, предс.; Гр. Забитко, кас.; Гр. Стецїв, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 14 березня, точно в годині 7-мій вечір, в Нар. Домі, 72 Марш ул. Проситься кожного члена явитись на сей мітінг, бо є важні справи задля яких відділ до полагодження. Проситься довгочасних членів вирівнати сю тяготи, бо в противнім разі будуть суспендовані. Михайло Демковин, предс.; Федь Глива, кас.; Семен Кусень, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє всіх своїх місячних і позаміснових членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 14 травня, в годині 8-мій вечір, в салі словенській, 724 Леонард ул. Кожний член має явитись на збори, бо є важні справи до полагодження. Не явившійся член заплатить кару після тов. статута, а довгочасні напоминаються вирівнати свої залеглости. — М. Федзс, предс.; І. Довгун, кас.; Д. Багрій, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ., І ОКОЛИЦІ!

АМЕР.-УКР. МОМЛОДЕЧИЙ К Л Ю Б

— уладтовує —

МАЙОВИЙ БАЛЬ В СУБОТУ, 14. ТРАВНЯ 1932

(SATURDAY, MAY 14, 1932)

В УКРАЇНСЬКІМ КЛЮБІ,
238 WILLARD AVE., PROVIDENCE.

Початок точно 7.30 ввечір.
Вступ 25 центів.
Музика добірна.

На сей баль запрошуємо всі Клюби і Товариства місцеві та позаміснві до численної участи і веселої забави. Молодечий Клюб буде старатися всіх задоволити, за що ручить

111 **Комітет.**

ПОЩО ТЕРПІТИ КОЛИ ПОМІЧ ТАК БЛИЗЬКО ВАС?

Прийдіть нині, дайте себе оглянуть, а ми виясномо вам докладно ваші недомагання. Якщо потрібно, ми вживаємо лабораторичних досліди, досліджуємо кров і прикладаємо прилад „екс" (X-Ray). Наші методи модерні і дуже докладні. Електрики вживаємо в різних формах, а ліки приставляємо внутрішньо і через вприскування.

Звапнення жил, болязки на ногах, спричинені звапненими жилами і геморойди лічимо методами вприскування, без болю і без перериванна вашого заняття.

Вже довгі роки ми виділчено успішно прочими в гострі недузи шлунка, реканізм, нервові забурення, шкірні недузи, недуги в горлові хороби, скривлення хребта, недуги бовдирів мязурів і инрок, спухлення жилез і затвердіння. Як маєте якісь недуги недовгання, а не знаєте, що вам брякує, прийдіть до нас з повним довірям. Ціни УМІРКОВАНІ, що можуть вдоволити кождого. 92-

HILL MEDICAL OFFICE
26 HILL STREET, NEWARK, N. J.

Напроти готелю Douglas.
Оглядини і порада безплатно.

Годинні: 9 до 6; 8 до 8; у вівторок і четвертий 9 до 9; в неділі і свята 10 до 1.

УВАГА! УКРАЇНЦІ В JERSEY CITY Й ОКОЛИЦІ! УВАГА!

БРАТСТВО СВ. ПЕТРА І ПАВЛА
відограє комедію на три дії

ТРОХ ДО ВИБОРУ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1932 РОКУ
В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ,
ПРИ SUSSEX і GREENE STREETS., JERSEY CITY, N. J.
Режисер: ОСИП СТЕТКЕВИЧ.
Початок в годині 7-мій ввечір. —— Вступ 50 центів.

УВАГА! УКРАЇНЦІ В JERSEY CITY Й ОКОЛИЦІ! УВАГА!

БР. СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ, ВІД. 270 У. Н. СОЮЗА
уряджує

Весняний Баль
(SPRING DANCE)

В СУБОТУ, ДНЯ 14-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1932 РОКУ
В ГАЛИ УКР. НАРОД. ДОМУ,
54 VAN WINKLE AVENUE, JERSEY CITY, N. J.
Початок в годині 6-тій ввечір. —— Вступ 50 центів.

Братство запрошує всі Товариства і Братства та Сестрицтва прибути численно на наш баль. Буде пригравати першорядна музика американські і українські танці. За добру забаву ручить **Комітет.** 106,11

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА МОГИЛЬНИЦЯ
влаштовується

Великий Баль

В СУБОТУ, ДНЯ 14-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1932 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK CITY.
Музика добірна.
111-12 **Початок в годині 7-мій ввечір. —— Вступ 50 центів.**

ЦІНИ НАЙНИЖЧІ В НЮ ЙОРКУ

ШИНКИ ВУДЖЕНІ (ЗАДНІ) 15 ЦНТ. ФУНТ

ШИНКИ СВІЖІ ПЕРЕДНІ 11 ЦНТ. ФУНТ

ВЕЛРОВИЙ СХАБ (LOIN OF PORK) в цілім кавалку 12 ЦНТ. ФУНТ

ТЕНДЕРЛОЙН ВУДЖЕНИЙ 20 ЦНТ. ФУНТ

ПОВИЩІ ЦІНИ Є ТІЛЬКИ НА ПЯТНИЦЮ І СУБОТУ СЕГО ТИЖНЯ.

В ПОНЕДІЛОК БУДУТЬ ПОДАНІ ІНШІ ЦІНИ.

P. Stasiuk

124 - 1st Avenue
між 7-мою й 8-мою вулицею білий дім у бльоку
NEW YORK, N.Y.

ЦІНИ НАШІ СТАЛО ВИСТАВЛЕНІ У ВІКНІ.

BUILDING A BUSINESS

Where Old-Timers Insisted There Wasn't Any to Be Had

Do meat consumers buy on price, especially in poorer neighborhoods?

Many meat men insist they do, and that you have to sell on price.

Here is a dealer who built a business in such a neighborhood, and who never cuts prices or shows a price tag.

Ten years ago P. Stasiuk started in the meat business on the fringe of New York City's lower East Side. On April 9 of this year he celebrated his tenth business anniversary in that neighborhood.

From a little old-fashioned store the business has grown to a modern, up-to-date establishment employing nine men in meat manufacturing and retail meat operations, and drawing customers from all sections of the city.

He Thought It Could Be Done.

These facts seem commonplace enough. But they assume a different complexion when it is known that this success has been made in a neighborhood where old-timers in meat retailing said "there was no business to be had."

But P. Stasiuk thought otherwise. It takes courage to risk one's all against the advice of older and more experienced men. But he had the idea that sound business principles would succeed in a "poor" neighborhood as well as one where people have more money to spend for foodstuffs.

It was his conviction that a clean, modern store is attractive to all classes of people, poor as well as rich, and that housewives with limited purses are just as appreciative of neat, clean surroundings, courteous service and good quality meats as their more fortunate sisters on the avenue.

His first store in this neighborhood was opened a few doors away from his present place at 124 First ave. The first few years were difficult ones. "But," Mr. Stasiuk says, "although things did not look promising and cash was scarce, my faith in the soundness of my ideas never wavered. I had an idea of the manner in which a business should be run, and I stuck it out. I do not need to argue that I was right. You have only to look at my store to agree."

Studied His Trade.

Mr. Stasiuk is a Ukrainian, born in eastern Galicia. There he worked as a butcher before coming to America. He knew his people—that most of them who immigrated to this country were peasants who at home had been used to fresh, good foods, and that if quality meats were available to them at reasonable prices they would patronize that store.

Most American butchers, he thought, did not understand the foreign population that had clustered in the neighborhood. A retailer who could see and think as these Europeans, who could gain their confidence, and who offered them the quality of foods that appealed to them at prices they could pay, would do plenty of business.

He was in his first location three years. The first two were a hard struggle, but with the third things began to look up. Then his lease expired, and his landlord refused to renew it. But he was fortunate in being able to purchase a building only three doors away. Here he had the opportunity to arrange the store he had dreamed about. He has been in this location ever since.

The greater portion of the 24-ft. front is given over to a display window in which are shown at all times a tempting variety of fresh and cured meats, sausage and "ready-to-serve" products.

The Best in Equipment.

The interior is a model of modern store furnishing. The wals are black and white tile, with chromium-plated trim. The same decorative scheme is followed in the lighting fixtures and showcases. The latter are arranged along one side and across the rear, the other side being reserved for a row of comfortable chairs for waiting customers.

Behind the counters are chromium plated hooks from which are suspended rows of appetizing sausages of many kinds, favorites with the people of the neighborhood, manufactured in the sausage kitchen in the rear. The floor is of brown tile.

Shortly after the new store had been opened for business the man died who owned the building formerly occupied, and Mr. Stasiuk was fortunate in being able to negotiate a favorable lease with the new owners. In casting about for a way to use the space to the best advantage the possibility of a first-class grocery store in the neighborhood was suggested. A little investigation seemed to indicate a venture of this nature would be successful, and it was decided to enter the grocery business by the Royal Scarlet (voluntary chain) route.

Although the two stores are separated, the combination of grocery and market has been successful. Everyone in the neighborhood soon learned this grocery store was conducted by the same management that furnishes them fine quality meats, and they had no hesitancy in giving it their patronage.

Price Appeal Never Used.

In a neighborhood like this it would appear that the price appeal would be an important merchandising factor, but Mr. Stasiuk never has found it necessary to advertise prices or use price cards on products in the display window of the meat store showcase.

"My customers trust me," he said. "They never ask, 'How much is this?' or 'How much is that?' They decide on the cuts they want and tell the clerk how much to wrap up. They know the price is as reasonable as it can be made. I never have cut prices or sold low quality meats, and I never intend to do so."

Believes in Advertising.

Advertising has been an important factor in building the business. Last year more money was spent for newspaper space than in any previous year, and the largest volume in the history of the business was sold. Russian, Polish, Hungarian and Ukrainian foreign language newspapers are used principally. This publicity has drawn business to the store from all sections of the city.

From 40 to 50 per cent of the store's business is with Ukrainians, 40 per cent with Poles and the remainder with Russians and other nationalities. Clerks who can speak these languages are employed. No credit is given, and it is preferred that no delivery be asked, although this service is rendered when requested.

Совісна.

Жінка (до сплячого чоловіка): Та тепер уже таки мушу збудити тебе! Вже крайня пора, щоби ти зажив насонний порошок, що тобі лікар записав.

Двозначно.

Підстаркувата пані: Приганяєте собі, пане Круглик, як ви тому десять літ хотіли оженитися, а я вам дала гарбуза?

Він: Так, пані, цей гарбуз буде моїм найгарнішим спомином!

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО КОМІТЕТУ ПОМОЧІ ГОЛОДУЮЧОМУ НАСЕЛЕННЮ ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ

відбудеться

ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО ТРАВНЯ (МАЙ) 1932 РОКУ

в годині 2-гій пополудни

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

217-19 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Українські Громадяни Ню Йорку й околиці! Приходіть всі і кличте всіх Українців на віче. Будемо говорити про те, що творяться в нашій Рідним Краю і чому воно так? Чому вся та неправда і неволя, муки і кари, осяросили злидні українського життя. Защо та остання кара смертю голоду? Чому загибають наші рідні села? Чому родючі ниви українські без хліба? Чому в зелених горах Карпатських голод стогне? — Приходіть на віче! — **Комітет.** 110-11

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКР. ЗАПОМОГОВЕ ТОВ. СКАЛАТ В НЮ ЙОРКУ

уряджує

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

(GRAND BALL)

В СУБОТУ, ДНЯ 14-ГО ТРАВНЯ (МАЙ) 1932 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,

(MANHATTAN LYCEUM)

66-68 East 4th Street, New York, N. Y.

Початок в годині 7-мій вечір. — Вступ 50 центів.

Шановні Громадяни! Укр. Запомог. Тов. Скалат запрошує громадян міста Ню Йорку і околиці на наш баль, де будете мати нагоду забавитись в товаристві своїх знакомих. До танців буде пригравати першорядна музика. За добру забаву ручить — **Комітет.** 111

ЕКСТРА! ФІЛАДЕЛФІЯ! ЕКСТРА!

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО ТРАВНЯ (МАЙ) 1932 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ,

849. N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA

відбудеться

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

відомих артистів-співаків з Ню Йорку: **Віри Барчанівної, Йосифа Давиденко** та інших. — **Початок о 8.15 вечір.** 11

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА „БУКОВИНА" В НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

влаштовується

МАЙОВИЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО ТРАВНЯ (МАЙ) 1932 РОКУ

В ГАЛІ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ,

(MANHATTAN LYCEUM)

66-68 EAST 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 3-тій ПОПОЛУДНИ.

Вступ 50 центів.

110-11 **Комітет.**

ЗЛУКА УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ М. ШИКАГО

відсвяткує

50-ЛІТНІЙ ЮВИЛЕЙ РІДНОЇ ШКОЛИ

ПРИ СПІВУЧАСТІ п. ЛЬВА ЯСІНЧУКА, ДЕЛЕГАТА З РІДНОГО КРАЮ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО ТРАВНЯ (МАЙ) 1932 РОКУ

в годині 3-тій пополудни

В САЛІ УКР. ПРАВОСЛ. ЦЕРКВИ при 1944 ІРІ УЛИЦЯ.

Програму свята виповнить хор „БОЯН" при Українській Православній Церкві.

Просимо всіх Українців з Шикаго і околиці прибути на се свято, де п. Л. Ясінчук буде промовляти. — Вступ вільний.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

A UKRAINIAN MASS PROTEST AGAINST POLAND.

SCRANTON, PA.

UKRAINIANS HIT HOME INJUSTICE ACTS OF POLAND.

Lackawanna Group Demands In Resolution Nation Be Made to Honor Treaty.

CLAIM PEOPLE WRONGED.

Demanding that Poland shall cease its alleged oppression of Eastern Galician Ukrainians and live up to the provisions of the Versailles treaty, members of the American-Ukrainian league of Lackawanna county in behalf of all Ukrainians of the county have unanimously approved resolutions to this effect and copies are being sent to United States Secretary of State Henry L. Stimson, to the secretary of the League of Nations and to John Simon, Secretary of Foreign Affairs of Great Britain.

The resolutions were unanimously adopted at a large mass meeting held yesterday afternoon in Casino Hall. John Bernatovech of Taylor, president of the league, was chairman of the meeting.

Rabbi Max Arzt of Temple Israel was honorary chairman and one of the principal speakers. Others speakers included Gregory Herman of Wilkes-Barre and Theodore Swystun, attorney, of Philadelphia.

Injustice Is Stressed.

Speakes stressed the injustice being practiced against Ukrainians by the Polish government in direct violation of the terms of the Versailles treaty and urged united action on the part of Ukrainians the world over to bring pressure to bear upon Poland to rectify the wrongs pertrated against their fellow-Ukrainians.

The terms of the Council of Ambassadors in 1923, the resolutions contend, gave Poland sovereign rights over Eastern Galician Ukraine, conditioned that Ukrainians have home rule and minority rights in language, education, cultural institutions and free exercises of religion guaranteed by the minorities treaty of 1919 and signed by the United States, Great Britain, France, Italy, Japan and Poland.

But Poland in 1930 put in force a campaign of terrorism, the resolution recites. Polish soldiers attacked 341 Ukrainian villages under the guise of pacification and 1,357 adults and 93 children were assaulted, 60 women were violated, and 17 persons died as a result of severe beatings. Since then a "colonization" process has been adopted calculated to destroy by assimilation, the Ukrainian stock. Wholesale arrests on charges of alleged treason, trumped upon charges, unfair trials with forced false evidence and packed juries with the connivance and approval of Polish judges, have been practiced, the resolution claims. Ukrainians have been sentenced to death or long term imprisonment as a result of these charges. This system of "legal" persecution which has succeeded the open terrorism is said to be going on unabated.

Review Is Recalled.

The resolutions recall that Doctor Sato, Japanese delegate to the League of Nations in January, 1932, reviewed the Ukrainian case and the committee report decided Poland was not living up to its treaty obligations. Sato expressed hope that things would improve as the Polish Home Secretary Pieracki on January 16, 1932, gave evidence of this in an address to the Polish Sejm. Ukrainians claim that despite these hints of betterment, government bills have been passed calling for more "colonization" and "loyalty tests" have been imposed in private schools and no prospects have been offered for vindication of Ukrainian rights.

The assembled Ukrainians here voice emphatic protest against the execution and imprisonment of Ukrainians on false charges and the unsatisfactory action of the League of Nations.

A solemn warning is issued that unless the League of Nations appoint an international commission to investigate conditions in Ukraine and takes steps to have these conditions remedied, nothing will bee left for Ukrainians but a desperate resort to armed force with consequent bloodshed and disorder. The league, it is claimed, has, by its action, placed the Ukrainians in an invidious position which leaves the Ukrainians facing loss of hope that the league is a just and impartial agency for enforcing peace.

(The Scranton Sun, May 9, 1932).

PHILCO

$89.75

LOWBOY

MODEL 90

МАЄМО НА СКЛАДІ ЦІЛИЙ РЯД ФІЛКО РАДІЙ — В ЦІНІ ВІД $36.50 ДО $295.50. КОЖДИЙ КУПУЮЧИЙ ДІСТАНЕ В НАС НЕ ТІЛЬКИ ГАРАНТІЮ, АЛЕ И ОБСЛУГУ. ПРИХОДІТЬ ДО НАС — МИ ВАС ДУЖЕ РАДО ОБСЛУЖИМО. 98-

RUSALKA MUSIC & BOOK CO.

131 HOWARD STREET, NEWARK, N. J.

УВАГА! УКРАЇНЦІ МІСТА БОФАЛО, Н. Й., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

СВЯТО МАТЕРИ І ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

уряджує

ХОР „БАНДУРИСТ" ПРИ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО ТРАВНЯ (МАЙ) 1932 РОКУ

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ, 448 ЕЛК ВУЛ., БОФАЛО, Н. Й.

Початок в годині 7.30 ввечір. — Вступ 25 центів.

В програму входить: Хор мішаний Бандурист, хор жіночий Сестриць св. Ольги і школа Укр. Прав. Церкви, Сола, деклямації і вручення цвітів Матерям. — Дирігент хорів о. Степан Мусієвич.

Запрашається Громадянство до численної участи. 111

ЧИТАЙТЕ! АНСОНІЯ І ДЕРБИ, КОНН.! УВАЖНО!

ЗАХОДОМ ЗЛУЧЕНИХ ТОВАРИСТВ, БРАТСТВ І СЕСТРИЦЬ З АНСОНІЯ І ДЕРБИ, КОНН.

відбудеться

КОНЦЕРТ

в честь ЮРІЯ ВАШИНГТОНА, двісталітніх його уродин, виконаний Українським Церковним Хором під дірігентурою Романа Гвоздевича, дякоучителя,

В STATE ARMORY, ANSONIA, CONN.,

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО ТРАВНЯ (МАЙ) 1932 РОКУ

Початок в год. 3.30 пополудни. — Вступ для всіх вільний.

Отсим просимо всіх Українців місцевих і з околиці явитись численно, щоби в сей спосіб показати Американцям, як ми, Українці, шануємо того, котрий віддав ціле своє життя для сего краю, де і ми нині живемо свобідно і можемо багато помогти у визволенню нашого краю. Комітет доложив всіх старань, щоби свято випало величаво. — **Комітет.** 111

УВАГА! УКРАЇНЦІ З ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЗАХОДОМ СЕСТРИЦТВА СВ. ОЛЬГИ ПРИ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО

уряджуються

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ І ДЕНЬ МАТЕРИ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО ТРАВНЯ (МАЙ) 1932 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ,

849 NORTH FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

Початок спільного свяченого в 1-ій год. попол., початок Свята Матери в 4-тій год. пополудни.

В програму Свята ДЕНЬ МАТЕРИ входять: Жіночий Хор Сестриця св. Ольги, діточі деклямації і діточе представленя в 3-ох діях: „ТРИ МАТЕРИ"

Приходіть всі громадно на це свято, щоби почути гарних пісень жіночого хору, а також налюбуватися гарним представленням, яке відіграють шкільні діти. 111

ПОЗІР! БАЙОН, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

відбудеться

ТРИЛІТНІЙ ЮВИЛЕЙ

ЗАСНОВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО ТРАВНЯ (МАЙ) 1932 РОКУ

ПІД ЧИСЛОМ 33-35 ВЕСТ 19-та УЛИЦЯ, БАЙОН, Н. ДЖ.

Початок в год. 4-тій попол. — По вечері відбудеться БАЛЬ. Вступ на спільну вечеру 75 цнт. — Вступ на баль 35 цнт.

Шановні Українці і Українки міста Байону! Члени Укр. Народ. Дому запрашають вас прибути на те свято, без ріжниці на партійні переконання. На тім святі почуєте визначних бесідників, як: п. **Галичин** з Ню Йорку, п. **Вагнер** з Джерзи Сіті, також почуєте одного бесідника, який тільки що прибув з Великої України. На бали буде пригравати першорядна музика під проводом П. Пасічника з Елізабет. Комітет докладає всіх сил, щоби свято відбулось як найкраще і як найлішше, щоби не постидатися перед чужими. Тож усі на свято, як один! Комітет вірить, що ви прибудете, тому згори складає сердечну подяку Українцям і Українкам, як старшим, так і молодшим. Здорові будьте! — **Комітет Свята.** 111

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, відділ 281 Українського Народного Союза

відбудеться

ТРЕТИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 14-ГО ТРАВНЯ (МАЙ) 1932 РОКУ

В ГАЛІ УКР. НАРОДНОГО ДОМУ,

33-35 WEST 19th STREET, BAYONNE, N. J.

Початок в годині 6-тій ввечір.

Буде пригравати українська музика під проводом проф. Мих. Бориса.

Товариство запрошує всіх чесних громадян до численної участи. За добру забаву ручить — **Комітет.** 105,11

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ІСПИТОВАНИЙ ДЯКОУЧИТЕЛЬ пошукує посади у відповідній громаді. Ласкаві зголошення проситься слати на адресу: 110-2

S. S. YAGELLO,
714 Mint St., S. S. Pittsburgh, Pa.

МУШУ ПРОДАТИ 110 лотів, всі разом, або по кілька, в самій середині міста Manville, N. J., є електрика, вода і газ. Продається з причини спалачення довгу по ціні дуже низькій. Мусять бути продані в місяци травні. Голоситися до: 95-20

K. G O S,
KNOPF ST., MANVILLE, N. J.

ПОШУКУЮ ЖЕНЩИНИ ДО ЗАРЯДУ ДОМУ і опіки дітей. Голоситися на адресу: 111-12

M. THAT,
9224 Woodlawn Ave., Chicago, Ill.

ДО ВИНАЙМУ ПЕКАРНЯ 2 патентові печі, американські. Рентований разом з помешканням. Голоситися під ч.: 105-10

485 COMMUNIPAW AVENUE,
JERSEY CITY, N. J.

ДО ВИНАЙМУ

4 кімнати, рент приступний. Голоситись під ч.: 107-8

354 YORK ST., JERSEY CITY, N. J.

ІКОНОСТАСИ! ВІВТАРІ!

Поважані Громадяни!

Колиб ви всїх отці мати Іконостас або Вівтар у вашій церкві, чи яку іншу церковну роботу, то прошу голосити ся до мене. За роботу я відповідаю, за котру будете мені вдячні.

ANDREW STANISLAWSKY,
19 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 AVENUE B.
NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділі після умови.

ДЖ. Л. КОЛІН

УКРАЇНСЬКИЙ

АДВОКАТ

повідомляє публіку, що відкрив адвокатську канцелярію

— АТ —

10 TERMINAL BUILDING,
215 NO. BROADWAY
at COOPER ST., CAMDEN, N. J.
TELEPHONE: CAMDEN 370.

Вечерами
на згори умовленний час.

КОСТЮМИ!

Повідомляю всіх своїх костумерів, що я дальше занимаюся випозичуванням костюмів. Товариства, братства, аматорські кружки і церковні громади, яким буде потрібні костюми на театральні вистави, прошу звертались до мене на слідуючу адресу: 88-

Mrs. E. M. UHORCHAK,
325 York Street, Jersey City, N. J.
Tel. Montgomery 5-0684.

Домашня адреса і телефон:
2967 WEST 14th STREET.
Atlantic 2463 J.

ПЕРШИЙ І ОДИНОКИЙ УКР.

ШТОР З ЦВІТАМИ
МАРІЇ РОЗУМІЛО
ЦВІТИ НА ВСЯКІ ОКАЗІЇ.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
Шлюбні вельони на замовлення. Весільні букети наша спеціяльність.
2515 PROFFESSOR STREET.
CLEVELAND, OHIO
Telephone: Proffessor 8652.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

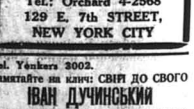

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY

Tel. Yonkers 3002.
Памятайте на клич: СВІТ ДО СВОГО
ІВАН ДУЧИНСЬКИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
46 WASHINGTON STREET,
YONKERS, N. Y.

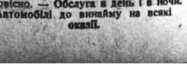

В разі нещасливого випадку здайтеся до мене, я Вас обслужу чесно і совісно. — Обслуга в день і в ночи. Автомобілі до вінайму на всякі оказії.

ТАРЗАН І НЕВІДОМА ІМПЕРІЯ. (33)

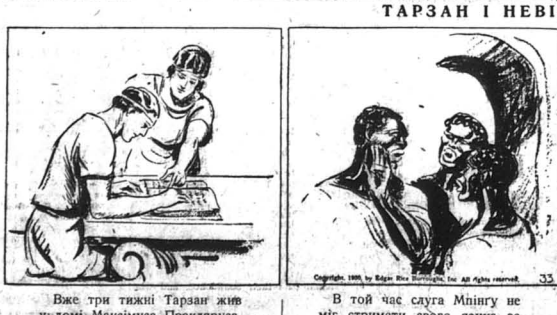

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

Вже три тижні Тарзан жив у домі Максімуса Прекляруса. Фестівітас, матір Прекляруса, заопікувалася варваром і звернула увагу на його високу інтелігентність. Вона була зділювана, що він навіть знає письменство й розуміє, на що істнують книжки. Тому вона відразу почала вчити його своєї мови. Завжди здібний до мов, Тарзан дуже скоро почав читати, а потім уже й трохи говорити мовою мешканців міста Кастра Сангвінаріюс.

—o—

В той час слуга Мпінгу не міг стримати свого язика за зубами й розповів своїм приятелям про варвара, який переховується в домі його пана. Очевидно, приятелі Мпінгу також переказували цікаву таємницю своїм приятелям і так відомости про Тарзана дійшли до влади міста. Мпінгу наробив сам собі клопоту й несподівано попався до рук воїнів. Він нічого не підозрював, як одного дня на вулиці його спинили воїни.

—o—

„Ходи зі мною", сказав один з вояків, беручи міцно за руку Мпінгу. Мпінгу хотів вирватися, перелякано запитуючи: „Чого ви від мене хочете? Я нічого не зробив злочинного!" На це одержав команду: „Ходи! Мене не післали з тобою розмовляти й дискутувати, але післали тебе арештувати!" Воїн штовхнув у спину Мпінгу так сильно, що той майже стрімголов полетів між вояків, які стояли тут у невеликім числі.

—o—

Ця сцена зібрала цікавих людей. А коли по вулицях міста повели слугу Максімуса Прекляруса, то натовп цікавих людей все збільшувався. Воїни не звертали уваги на людей і твердою ходою йшли вулицею. Серед людей почулися ріжні пересуди та здогади. Кожен хотів знати, чому арештовано слугу загального улюбленця Прекляруса. Сам Мпінгу не знав, що й думати. Він нарешті рішив, що його поведуть до колізея і його опанував страх.